

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

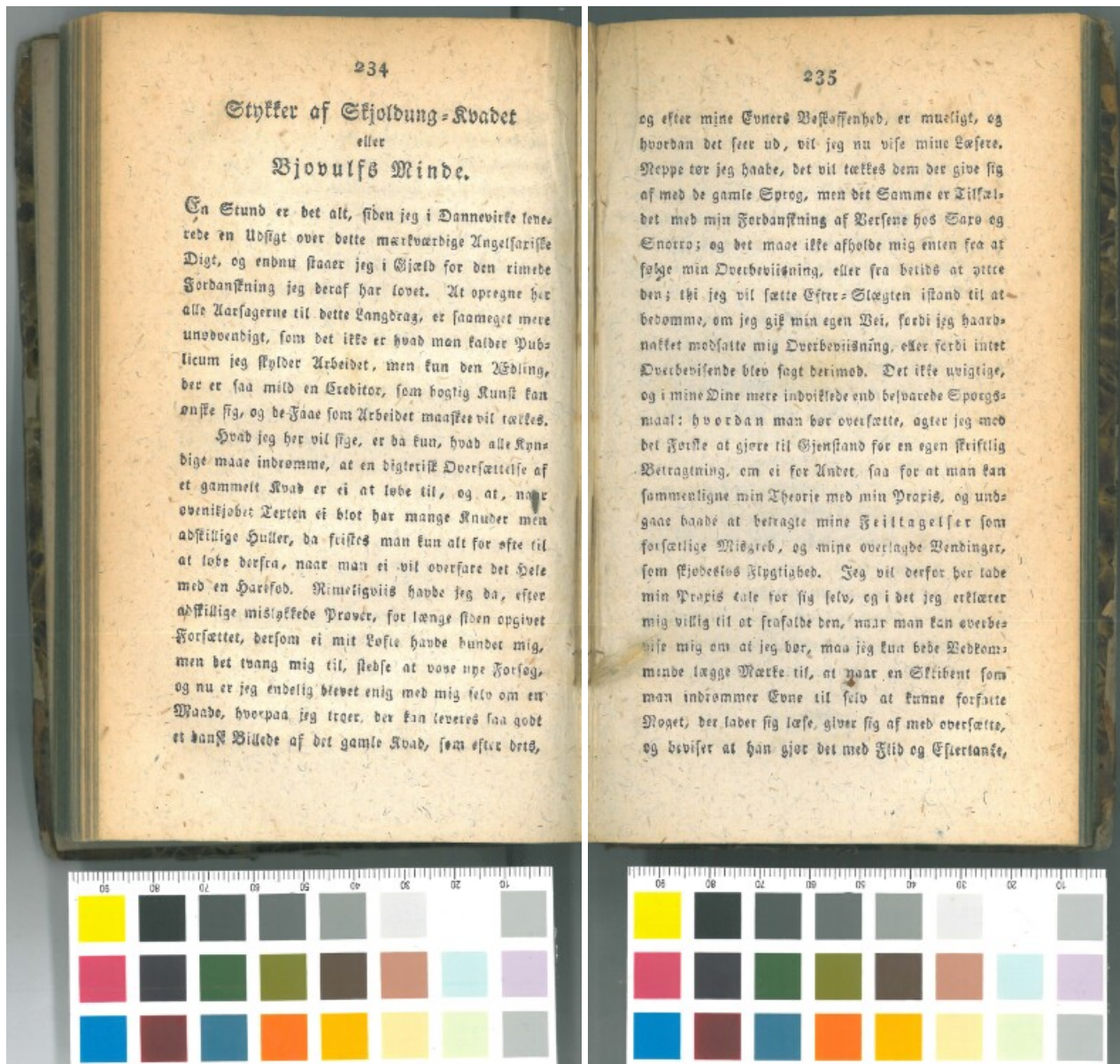
Titel: Stykker af Skjoldung-Kvadet eller Bjovulfs Minde

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Stykker af Skjoldung-Kvadet eller Bjovulfs Minde", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 234. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1819_342_6-txt-shoot-idm108/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

da hør det neppe andre Nogen, at hans Arbeide bliver anderledes end de sædvanlige Overtættelser, og da hør man vist betænke sig to Gange, før man drager hans Arbeide paa Grund af, at det er anderledes, end hvad Overtættelse pleie at være.

For det Første blev det Julest af den nye Udgave, hvortil det gamle Digt saa høilig trængte, men naar Professor Rask kommer tilbage, tænker jeg vi udføre vort Forsæt, og da, om ei søt, skal man lære, at jeg i min rimede Fordanskning ei viget fra Ordene, enten fordi jeg har oversprunget dem, eller for at gaae fra Texten, men kun fordi jeg troer, det er den eneste Maade, hvorpaa man kan oversætte et Digt i et Bærk, thi det er: efter min Forstand, at lade detes Aand udtrykke sine Forestillinger i et andet Sprog, ei blot da i andre Ved men og i andre Bendinger, naar disse ere de tilsvarende.

Hvad her findes fordanstket kaldes i den Kjøbenhavnske Udgave: første, anden, tredje og fjerde Sang, men jeg har afsceet efter Indholden. Indledningen om Skjold og hans Ligbegjængelse forudsættes, og Resten forstaas af sig selv, eller ved ingen Fortales Hjælp.

Hjerte = Borgen.

Forsvundet var den gamle Skjold,
 Fra Marken, trods al Klage;
 Paa Konge = Stolen dog saa bold
 En Skjold = Ung blev tilbage,
 Ja, Danmark hjer,
 Gad Bjørnulf der,
 Til møt han blev of Dage!

Alt efter ham til Hre floog
 Kong Holydan, kaldt den Høie,
 Og graa han blev i Hildes Leeg,
 For han sig maatte boie
 Paa Skjoldung = Borg
 Til Danmarks Sorg;
 Da brast hans Konge = Dø!

Fra ham en Slægt i Verden kom,
 Som man veed af at sige,
 Ved Hjerget, Hrodger, Helge seom,
 Og Daatteren tillige;
 Kong Dneid god,
 Af Skifing = Død
 Han fik den fagre Pige!

Ung Hrodger drog i Herre = Færd,
Han vandt sig Guld og Væ,
Saa Banner for den Hrodging fæ,
Det var en Lyf at bæ,
Hver Kæmpe = Son
Det kaldte Lon
I Lag med ham at være!

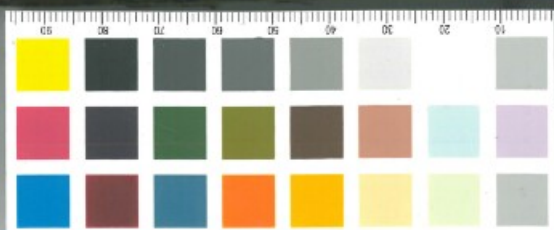
Saa vorde bræ hans Kæmpe = Tal,
Hans Mød og med det Samme,
Dg reise vilde han en Hald,
Som helig kunde bramme,
Som reent stak ud
Hver Hald saa prub,
Hos hver en Folke = Stamme.

Der vilde han om brede Word
Sin Folge = Trop forsaml,
Dg skænke Mjød med milde Dreb
For Unge og for Gamle;
Hvad Herren bød,
Det Hæren lod:
De Unge med de Gamle!

Det undte Gud den Hrodging stærk,
Som jeg har lad mig sig,
At reise op det Kæmpe = Værk,
Dg pryde det tillige,
Foruden Hvijs,
Dg Stød og Stib
Af Folk i Danmarks Rige!

Alt med sin egen Folge = Trop
Det Værk han kunde trykke,
Dg snart i Skpe sig lofsted op
Det stolte Evende = Stjælle,
Det blev i Stand,
Dg vidt om Land
Man priste Hrodgers Lykke!

Dg der var Krafte i Kongens Dreb,
Han kaldte Drogen Hjerte,
Han banded Kæmper treinde om Word,
Dg lod dem vel beværte,
Ia Haanden fuld
Med Solv og Guld,
Han gav dem af sit Hjerte,

Han beelte Ringe ud ei fan
 Alt under Høis: Lofte,
 Hvor knæisende man Hallen saas
 Optaget høit paa Lofte.
 Men Fryd i Berg
 Blev brat til Sorg,
 Som hendes kan vel ofte.

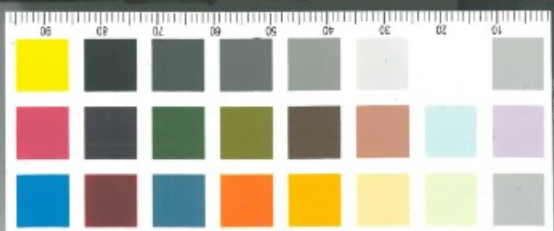
Ulykken nær for Dønnen stod,
 At skjemme Hallens Buer;
 Med Nidings: Vært, med Mord og Blod,
 Dg Damp af Svovel: Luer,
 At kvæle Fryd
 Dg Støffets Lyd
 I Fjodgets Kampe: Stuer!

Den Støffets Lyd, som dagelang
 I Hallen var at høre,
 Den sturreb, i hvor sødt den klang,
 Dog stækt i Troldens Dre!
 Den Markets Sen,
 Kun snes i Løn
 Ved Harpe: Slag at høre.

Til Harpen høit i Salen klang
 Dg Skjaldens klare Stemme:
 Om Tidens Fødsel led hans Sang,
 Den var vel værd at nemme:
 Om hvordan her
 Af første Færd
 Paa Jorden Folk sig hjemme.

Til Harpe: Slaget stækt han sang:
 Det var den Evig: Høie,
 Som Havet kold om Blomster: Wang
 Sig veltelig at høre;
 Han satte Soel
 Paa Himmel: Stol,
 Dg Maanen ser sit Die!

Ja, Soel og Maane satte Han
 Til Lyening over Støvet,
 Dg smykked Jorden trindt om Land
 Med Blomsten og med Løvet;
 Det var Hans Bliv,
 Som aanded Liv
 I Luffen og i Støvet!

De unge Folk med Gammen fød,
 Nu smagde Livets Gode,
 Men dærs Held en Rand afbrød,
 Som i det Dunkle boede;
 Den Rand saa stærk
 Til Nidings-Bark
 Var Dphav paa vor Kilde.

Den Helvedes Ulykkes-Fugl,
 Det Grændel var hin Leke,
 I Hænge-Dybet var hans Stjuf,
 I Drien var hans Rede,
 Og foobeiblaa
 Man Luer saae
 Sig trinkt hans Hjem udbrede.

Der leved han i Uffelhed
 Enfund, den grumme Fiende,
 Da Skaberen ham styrked ned,
 Fra Himmel-Bjergets Tinde,
 Der smægted han
 I ede Land,
 Men havde Dndt i Sinde.

Dy med sin Broder Cain fød,
 Og slog ihjel den Fromme,
 Men Herren hævned Abels Blod,
 Lød det ham stet bekomme:
 Af Landet ud
 Fordren ham Gud,
 Fra Selskab med de Fromme!

Fra ham, den Broder-Morder leed,
 Nebstammer hoet Uvætte,
 Hver Etkuus, hver Trold, som Gud er vresd,
 Hver Nise og hver Jette,
 Den Trep saa gal,
 Som til sin Kval
 Med Gud sig mon opfætte!

Grændels Uvæsen.

Natten med sin Slogghær,
 I den høie Sal nu raadte
 For at fæsse Folket ber,
 Grændel stur sin Vei hystraadte,
 Vilde see, om danke Svende
 Vagted vel sig selv og hende.

4 B.

(17)

Gammelt Vi og gammel Mjød,
 Sjunket var for tit i Stoben
 Hovedtung i Sovnens Skjød,
 Sjunket laae, nu Uds - Hoben,
 Sorgløs var den hele Skare,
 Drømde Fred og ingen Fare.

Mens nu Folket sov saa trygt,
 Kom i Salen ind den Ledt,
 Lugte kunde Trolden Fregt,
 Var til Mord og Mandflæt rede,
 Li og Lyve Kæmper sage
 Tog i Søvne han af Dage.

Ja, han vog dem, mens de sov,
 Under Salens mørke Bue,
 Aplede saa sluy sit Nov,
 Var det til sin Jette - Stue;
 For Ulovket var paa Dissen
 Folke - Liig en Lækkerbidsten!

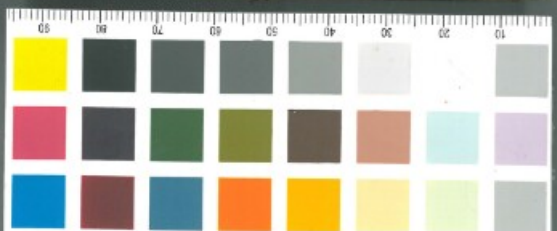
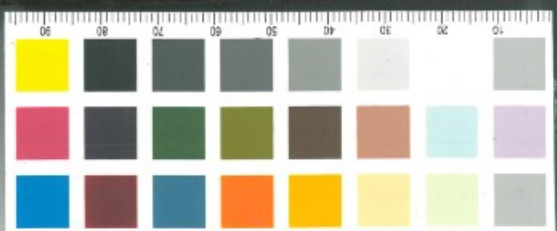
Gjennem Nattens Skygge - Trop
 Kpænd det saa Dier - Lide,
 Dinene sit Folket op,
 Saae i Salen da med Kvide,
 Vidnesbyrd om, hvordan Freden
 Trædt var brudt af Rænke - Smeden!

Glemte var nu al Gildes - Fryd,
 Gruet afløst af Hjerte - Sorgen,
 Graad, ei Sang og Glædskabs Lyd
 Hørtes nu i Hjerte - Borgen,
 Vædt i Hallen var saa sage
 Aften - Sang til Morgen - Klage!

Dane - Kongen siegod
 Saue nu sad med rønkst Pande,
 Thi i sine Kæmper's Blod
 Saae han Fiendens Fodspor staae,
 Spot og Skade stod for Diet,
 Dybt af Sorg var han nebbisiet.

Seent og Sorgen han forvandt,
 Dit soynget blev hans Kummer,
 Natte - Frikt var her kun Tant,
 Dyfled Bagten kun i Slummer;
 Dobbelt rased Natten efter
 Morderen med friske Kræfter!

Kun omsonst man ventede paa
 Udaads Anger hos Uvættten,
 Til Livvæbelse man saae
 Han for gammel var i Hættten,
 Raag, som Nok ham gav at nyde
 Aldrig vilde han fortryde.

Dage kom og Dage svandt,
 Tømmer saae man større Jammer,
 Kongen selv ei længe fandt
 Hvile i sit Sove-Kammer,
 Maatte græsende udvandre,
 Og sit Hvilested forandre.

Syn for Sagn den Herre fik
 Om Uhyrets Lue-Tænder,
 Kæmper der dem halvt undgik,
 Stød sig løs af Troldens Hænder,
 Kunde dog ei Brynben Lue,
 Men var som en Slud at flue.

Raaderum fik Grændel nu,
 Og hvad knap man skulde mene,
 Kæmper selv han slog med Gru,
 Alle Lued han afens,
 Kunde Hallen dem afsnøde,
 Saa den stod forladt og øde.

Lidt kom efter Vinter Vaar,
 Aldrig kom dog Død for Sorgen,
 Dansten i en Lylut af Nar
 Væc forbi sig fra Hjerte-Borgen,
 Saar paa Saar til bitter Smerte
 Sik den ædle Stjoldungs Hjerte!

Derfor rimedes, og klang,
 Lejnt i Landene saa vide,
 Skjaldbens høie Klage-Sang;
 Om den ædle Herres Ride,
 Klang for mange Folkes Dæ,
 Som den end er her at høre:

Grændel, med Hrodger kan ypped en Riv,
 Med Nod, og med Vold, og med Lide,
 Den kofied saa mangen en Dannemands Liv,
 Og Tid maatte Kæmperne seife.

Længe saa varede den blodige Riv,
 Ei nytted om Fred det at bede,
 Kjøbe for Guld man ei kunde sit Liv,
 Saa graadig og grim var den Leve.

Død sig forvente for Lok eller Meen,
 Slet Inger-til Høve da maatte,
 Grændel af Mange aab Arme og Vren,
 Kun Skade for Hjemgjæld de aatte.

Døben ubspændte sin Skygge saa mørk,
 Den Livet af Kæmperne kuged,
 Midnattens Nulm over Koverens Dæk,
 Som muret, tilhylende tuged.

Hveden han kom, eller hvær han gif hen,
Det kunde ei Noget opdage,
Iffe man tænkte at Slægtens Uven,
Var ene om at denne Plage;

Mange smaa Djarvle man Skylben da gav
For hvad dog den Ené kun gjorde,
Rattig i Hallen, saa moek som en Grav
Trods Kampene, throne han turde.

Det var en Ynk for den Skjoldung saa god,
Hans Hjerte-Vora saa lagdes ode,
Throne derinde ei Gud ham tillod,
Dg selv han ei vidste sin Brode.

Rebboiet tit han og mødfalden had
Nu Vennerne Raad at paafinde:
Raad imod Uraad og Nidinge-Had,
Ja, Raad til sin Harm at forvinde.

Alt beres Afgud da-ginge de hen,
Med Hoitid og Dffer tillige,
Vade om Hevin over Folkets Uven,
Om Trost for det plagede Rige.

Saa var det Skik i den hedenske Tid,
Man stolede paa Afguders Raade,
Iffe man kjendte den Herre saa blid,
Som Alt har at spore og raade;

Himlens Konge, den levende Gud
De ei kunde prise og dyrke,
Iffe de kjendte den Herre saa prub,
Som raader for Ure og Sigt.

Vee dem, de Aems, der saa fare vild,
Dg staae paa de flibrige Skraente,
Lumle saa ned i den gloende Tid,
Hvor Trost ei og Hjelp er at vente!

Vel den, som skal, naar han gaer i sin Død,
Kun Himlinge-Reisen tiltræde,
Finde saa Hvile i Faderens Skiod,
Ja Hvile med Lyst og med Glæde!!

Bjovulf og Strand-Ridderen.

Det var Halvdans Son saa god,
Lungt han drog sin Raade,
Møgted ei at raade Vob
Paa den store Waande;

Stille stod Foranden her
I den Vises Pande,
Songen lod af Hjertesfærd
Nat sig overmande.

Grø man saae i hver Mandes Blik,
Kæbvel alle Dage,
Ei med Tiden Noe man fik
For den Lande-Plage!

Higelak i Gothen-Land
Raadte Borg og Fæste,
Hadde sig en Herremand,
Mage til de Bedste.

Herremanden hørde Røse
Om de søle Nætter,
Ja, om Scændel, som saa leg
Hved Trold, Idrætter.

Mundet op af ædel Rød,
Boret og beresfær,
Hadde han, med Love-Rød,
Mer end Bjørne-Kæstær.

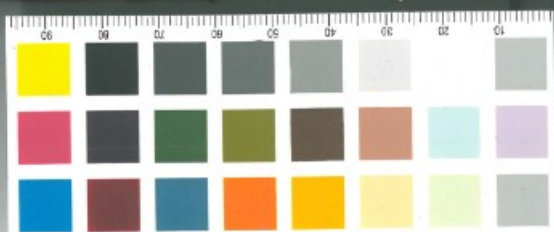
Ud med Snekken! lod hans Led,
Tæller ei for længe!
Bent jeg færdne vil om Vord
Over Svane-Vænge;

Ja, til Danmark staaer min Hu,
Drotten vil jeg glæste,
Skjoldungen behøver nu
Mænd udaf de Bedste!

Skjondt han var dem alle kjær,
Spuste Mænd saraadte,
Hæten ei den Herresfærd,
Lykke de ham spaa'de.

Følge = Svende søgde nu
Mellem Gotter Helten,
Kun til Fremten saild hans Hu:
Kæmper udaf Vælgten.

Snecken klar med Maf og Røse
Svømmed under Landet,
Styrmand havde den sin Vord,
Som var klog paa Vandet;

Alt som den fortoiet laae
Under Klint i Havnen,
Hærbige man springe saae
Kæmperne i Stavnen;

Ind og ud som Helgen foer
Kæmperne saa ronke,
Har Klenodier om Bord,
Rusninger saa blanke;

Skjønne Sager tog de med,
Stuved dem paa Lisse,
Fired saa, og foer afsted
Med den bedste Vilje.

Børen blæste, Bølgen hoi
Skummed over Stavnen,
Som en Kugl i Luften hoi
Snekken ud af Havnen!

Saa et Døgn med Liv og Lyst
Holdt man ved at seile,
Da sig løsteb Danmarks Kyst
Alt med Klinter seile.

Enart sig bredte Danmarks Kyst,
Ud for Gotheis Dje,
Ind de lagde da med Lyst
Mellem brune Høie.

Flur i Land de Sømand gik,
Snekken at fortoie,
Arled, efter Kæmpe Skif,
Klingre Pandser. Troie.

Derpaa hber en Kæmpe bold,
For det Glid paa Loven,
Talled Ham, som har i Vold
Vind og Strom for Dven.

Det var Skif i Daneland,
Inden Port og Volde,
Saa en Kyst. Vefatingsmand,
Strandvagt der at holde.

Flur nu saae den Hedding bold
Alt fra Høie-Lofte,
Mangt et blanket Herre-Skjold
Blinke over Lofte;

Frem i Rustning saae han der
Masse Kæmper stride,
Hvem der gif hans Borg saa nær,
Det gad han nok vide.

Det var Hovdgers Lehnsmænd brav:
Hvor sad han paa Hesten,
Traved med sin Hovdgers Stav,
Did hvor han saae Gjesten;

Mon dig rykked han sin Stav,
Spurgde saa' med Vidde:
Hvem er I, som over Hav
Hid lod Kjelen glide.

Hvem, I Kæmper, hvem er I
Som saae her i Pandser,
Kæmpe hid paa Hvalens Sti
Med de skarpe Lantser!

Giver paa min Tale Ugt!
Her har jeg at sige,
Saa dertil at holde Dag:
Vold seer Danmarks Rige.

Her forkudt er Vikings Tid,
Dg det maa jeg sende,
Saa fortrøelig at mit Tid
Ingen saae jeg lande;

Ingen Kæmper, som ei fik
Høst Hovdger, at sige,
Men konste I Landens Stik
Har ei vidst saa lige!

Lit den Hovding, hiffet stæer,
Mellem Kæmper strage,
Et jeg saae, ihvor det gaaer,
Mær end netop Mæge;

Lyver ei, som vel er melbt,
Adels-Stik og Mine,
Da er han en ædel Helt,
Hvor han saa mon trine!

Midlertid Besked I mæne
Om jee Herkomst sige,
For et Skridt I tvænger gaae
Ind i Danmarks Rige.

Nu I vied min Mening da,
Kort jeg den fortæller:
Hvor kom hid I langveis fra?
Svar jo far, jo heller!

Til at svare frem nu stod
Høvdingen den gitte,
Dg der han sin Mund oplob,
Hørdes Ord saa milde:

Alle vi af Byrd og Blod
Gøder monne være,
Higedal den Drot saa god
Tjene vi med Ære.

Fader min er lagt i Muld,
Nat han blev af Dage,
Men hans Æv saa ærefuld:
Navnet er tilbage.

Egthjov kaldtes han paa Jord,
Vide man det vidste,
Dg jeg mener, han i Nord
Mindes med de Sidste.

Hid vi kom med ærtig Hu,
Herren din at gjæfte,
Halsdane Sen, som ængsted nu,
Dg hans Folk til Bedste!

Mødent Grende vi har,
Ei er det at dolge,
Om os ellers Sandhed har
Rygget over Volge!

Derom dig vi spørge vil,
Sig os det med Blide,
Staaer det saa i Landet til,
Vist maa du det vide:

Er det sandt, hvad os er sagt,
Solgt for gode Vahre,
Har en dunkel, fjendtlig Magt
Folket lagt i Snare!

Leer et Skrakke-Billed stærk
Sig i mørke Nætter,
Hvor sælsomt Nidings-Værk,
Stodige Idætter?

Er det saa, et Naad jeg veed,
Dg vil Hrodger lære
Til at faae den Gjende med,
Hvem han saa mon være.

Faae han skal sin Rest, ifald
Han gjer nok en Prøve
Paa, om Nat i Konge-Hald,
Nidings-Wært at være!

Føldest han, vil, haaber jeg,
Heden sig fortage,
Dg ifald det lykkes ei,
Spilte er al Umage;

Ja hold feil den Ting mig faaer
Jeg har nu i Ginde,
Hallen ei til Redning faaer
Det skal man befinde;

Da mon høre maa den Byld,
Som man ei kan trække,
Medens Hallen faaer paa Spj,
Horestaer Ulykke!

Fra sin Ganger uforfagt
Hordes Kampen faare:
Vil sig maa en ærlig Vagt,
Toge vil i Bære,

Holde maa i allen Etund
Strængt han Maal og Maade,
Som med Haand, saa og med Mund
Holde vel til Raade.

Efterom jeg hører nu,
Jkkun for det Bedste
I med ærlig Kamp, Hu
Eksjoldungen vil gjæste;

Ganger da kun op i Land
Med de blanke Raaben,
Eelv jeg ribe vil foran,
Holde Wien paben.

Ederis Elik til denne Færd
Seer jeg I har beget,
Det skal ligge sikkert her,
Som det var mit eget;

Mine Evende med god Agt,
Skal paa Land det hjerpe,
Dg mod hver en fjendelig Magt
Det forsvarelig værge,

Værge, til den kjære Mand
Over Hav det bære
Evangeliets atter kan,
Hjem til Sit med Væe!

Ja, at Væder: Markens Hest
Maa med Held og Væe
Slaae det Slag, hvorum ee mekt,
Skal min Liv: Ven væe!

Breed og buget under Land
Snekken laae for Anker,
Sagtelig det smulle Vand
Spilled paa dens Planker.

Kæmpe: Skaren usofagt
Satie fort nu Gangen,
Dg dens gyldne Hoved: Dagt
Stinned over Vangen:

Ud fra Legne: Hjelme flod
Straalerne saa klare,
Kjæft i Sind og let paa Fod
Var den Kæmpe: Skare.

Kæft det gif foruden Sorg,
Snart da sit man Die
Paa den favre Hjerte: Borg
Med de gyldne Hæie;

Under Himlen ei saa prud
Saae en Borg man staae,
Af dens Glands gif Straaler ud
Vidt og bredt om Lande.

Dane: Bønnens Vogter strag
Gjæsterne nu lærde
Net at sille deres Sag
Til hoed de begjærde;

Derpaa dreiede sin Hæft
Kyst: Befalingsmanden,
Sagde, som han kunde bedst:
Nu maa jeg til Stranden,

(18 *)

Jeg Alfader da i Bøld
Eder vil befale,
Dække eder huldt hans Skjold
I de høie Sale!

Mildertid staaer jeg paa Vagt
Med de danske Strømme
Der jeg skal hver fiendtlig Mægt
Halde vel i Løkke!

Om Publicum og Publicums Domstol.

Om hvad man kalbte saa, blev megen Tale ført i forrige Aarhundrede; i Begyndelsen af det nye Syn. Deres man at tage alt Eligt af Synne, og Napoleons Domstol lod til at være den eneste, der i Literaturen saavel som i Politiken blev sænderlig ændret. I den sidste Tid har man atter, fornemmelig i England, raabt meget paa Publicum og Folkes Dom, selv hos os har litteraire Stridigheder forment det hardtad foretbede Puske om et dæmmende Publicum, og det sommede sig vist for Alvoremand nu at tage ret i Betænkning, hvad man her i Grunden bør ønske og arbejde paa.

